

- ร่าง -

คู่มือ

โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา

กันยายน 2561

คำนำ

โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามร่วมกันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการที่จะสร้างสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานให้สอดคล้องกัน โดยมุ่งเน้นการลดพื้นที่การปลูกข้าวนาปรังเพื่อลดปริมาณข้าวที่ล้นตลาด และเพิ่มผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ยังมีปริมาณผลผลิตไม่เพียงพอับความต้องการของตลาด โครงการนี้เป็นการประสานพลังประชารัฐจากภาคเอกชนผู้รับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผู้จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย ตลอดจนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหน่วยงานภาครัฐ อย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อมุ่งหวังให้เกษตรกรได้รับประโยชน์สูงสุดได้ประโยชน์สูงสุดจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในระบบการปลูกข้าว – ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานนั้น จำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องประสานรับกันอย่างแน่นหนา ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติทุกภาคส่วนต้องทำความเข้าใจวิธีการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือโครงการฉบับนี้ จะช่วยให้ทุกภาคส่วนสามารถดำเนินงานตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร

กันยายน 2561

สารบัญ

ที่		หน้า
1	หลักการและเหตุผล	1
2	วัตถุประสงค์	2
3	พื้นที่ดำเนินการ	2
4	เป้าหมาย	2
5	ระยะเวลาดำเนินการ	2
6	วิธีการดำเนินงาน	2
	6.1 การเตรียมการ	3
	6.2 การกำหนดพื้นที่เป้าหมายและเขตส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา	3
	6.3 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	4
	6.4 มาตรการจูงใจ	7
	6.5 การบริหารโครงการ	9
7	แผนปฏิบัติงาน	11
8	งบประมาณ	13
9	หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ	13
10	การติดตามประเมินผล	13
11	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	14
12	ผลผลิต	14
13	ผลลัพธ์	14

คู่มือ

โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา

1. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบาย “การตลาดนำการผลิต” การบริหารจัดการสินค้าเกษตรสร้างความสมดุลทางการตลาดเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรเชื่อมโยงการผลิตการตลาดภาครัฐและเอกชน สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนโดยดำเนินการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดมีการบริหารสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุลเกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรมีตลาดรองรับแน่นอน ผลผลิตไม่ล้นตลาดเกษตรกรมีรายได้และมีความมั่นคงในอาชีพการเกษตรมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามสภาพภาคการเกษตรในปัจจุบัน พบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาหนี้สินอันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่สูง ราคาผลผลิตตกต่ำผลผลิตล้นตลาดทำให้เกษตรกรยังมีภาระหนี้สินซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งจัดการลดภาระให้แก่เกษตรกรภาครัฐจึงได้พักชำระหนี้สินให้แก่เกษตรกรเป็นเวลา 3 ปี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ระดมความคิดในการวางแผนเพื่อฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกรสร้างอาชีพใหม่หรือทางเลือกพืชใหม่ให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอในการชำระหนี้สิน

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทยมาเป็นเวลายาวนาน ในปี 2560/61 มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด 70 ล้านไร่มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวอยู่ไม่น้อยกว่า 3.7 ล้านครัวเรือน ผลผลิตข้าวรวมทั้งสิ้น 32.63 ล้านตันข้าวเปลือก แบ่งเป็นข้าวนาปี 58.9 ล้านไร่ ผลผลิต 24.074 ล้านตันข้าวเปลือก และข้าวนาปรัง 12.258 ล้านไร่ ผลผลิต 8.556 ล้านตันข้าวเปลือก ในขณะที่ความต้องการข้าวของตลาดทั้งในและต่างประเทศมีประมาณ 30.88 ล้านตันข้าวเปลือก ซึ่งการผลิตเกินความต้องการอยู่ 1.75 ล้านตันข้าวเปลือก หรือเทียบเป็นพื้นที่การผลิตในฤดูนาปรัง ประมาณ 2.61 ล้านไร่ และจากการบริหารจัดการตามแผนข้าวครบวงจรต้องการรักษาความสมดุลในการบริหารจัดการข้าว จำเป็นต้องหากิจกรรมการเกษตรอื่น ๆ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในช่วงการปลูกข้าวนาปรัง

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการส่งออกประมาณ 80,000 ล้านบาทต่อปีและปัจจุบันพบว่าผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตภายในประเทศมีปริมาณไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดในปี 2559/60 คาดว่าอุตสาหกรรมอาหารสัตว์มีความต้องการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ประมาณ 8 ล้านตัน ในขณะที่ปริมาณผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตได้ในประเทศไทยเพียง 5 ล้านตัน ทำให้ต้องมีการนำเข้าข้าวสาลีเพื่อเป็นวัตถุดิบทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในปี 2560/61 ภาครัฐได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามมาตรการรักษาเสถียรภาพสินค้าเกษตรและรายได้เกษตรกร โดยจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ฤดูแล้งหลังนา ปี 2560/61 เพื่อส่งเสริมเกษตรกรให้มีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ลดพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ไม่ถูกต้องและเพิ่มพื้นที่ปลูกทดแทนในพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้งเพื่อให้มีผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพียงพอกับความต้องการ และกระจายผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ออกสู่ตลาดเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตาม

Zoning by Agri-map จำนวน 31 จังหวัด สนับสนุนต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรในอัตราไร่ละ 2,000 บาท ไม่เกิน 15 ไร่ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 67,503 ราย พื้นที่ 452,827.75 ไร่ ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 905,655,500 บาท จากการประเมินผลผลิตเฉลี่ย (เบื้องต้น) ได้ผลผลิต 1,000 กก./ไร่ คิดเป็นผลผลิตรวมประมาณ 450,000 ตัน

อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าวข้างต้น พบว่าไม่สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุลได้ ปริมาณผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตได้ภายในประเทศยังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และหากไม่ปรับแผนการผลิตในภาพรวมของการปลูกข้าว จะนำไปสู่ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรในด้านราคาข้าวที่อาจจะตกต่ำ ผลผลิตล้นตลาด ส่งผลให้เพิ่มภาระหนี้สินของเกษตรกรมากยิ่งขึ้น ดังนั้นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำ “โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา” เพื่อให้ได้ผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่เพียงพอกับความต้องการของตลาด และดำเนินการเชื่อมโยงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้มีความชัดเจนร่วมกับกระทรวงพาณิชย์และภาคเอกชนตามแนวทางประชารัฐ โดยสนับสนุนมาตรการจูงใจให้กับเกษตรกรในการลดรอบการปลูกข้าว อันเป็นการสร้างสมดุลอุปสงค์อุปทาน เพื่อลดปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาผลผลิตตกต่ำ และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร นอกจากนี้ยังสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบการปรับแผนการผลิตให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อปรับสมดุลของปริมาณการผลิตการตลาดข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- 2.2 เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และอาชีพที่มั่นคง ยั่งยืนจากกิจกรรมปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูนาปรัง
- 2.3 เพื่อให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีเสถียรภาพในการผลิตสินค้า ลดการพึ่งพาจากภายนอกประเทศ

3. พื้นที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่เหมาะสมมาก และเหมาะสมปานกลางข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้ง ทดแทนพื้นที่นาปรังในเขตชลประทาน และพื้นที่นาอื่น ๆ ที่มีแหล่งน้ำตลอดฤดูเพาะปลูก (พฤศจิกายน - เมษายน) 33 จังหวัด

ภาคเหนือ 15 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงราย ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และจังหวัดอุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 15 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา นครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุตรธานี และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท และจังหวัดสระบุรี

ภาคตะวันออก 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดปราจีนบุรี

4. เป้าหมาย

พื้นที่ดำเนินการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูการทำนา จำนวน 2 ล้านไร่

5. ระยะเวลาดำเนินการ กันยายน 2561 - กันยายน 2562

6. วิธีการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปฏิรูปการบริหารจัดการภาคเกษตร เพื่อดำเนินการปฏิรูปการบริหารจัดการภาคเกษตรภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต ประกอบด้วยคณะทำงาน ด้านต่าง ๆ จำนวน 4 คณะ ได้แก่

- 1) คณะทำงานคัดเลือกผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญหรือมีผลต่อระบบเศรษฐกิจ
- 2) คณะทำงานด้านการประสานงานการตลาดสำหรับเกษตรกร
- 3) คณะทำงานด้านส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร
- 4) คณะทำงานด้านการกำหนดมาตรการแรงจูงใจในการผลิตตามแผนการผลิตทางการเกษตร

ในการนี้คณะทำงานปฏิรูปการบริหารจัดการภาคเกษตร ได้ดำเนินการจัดทำ **โครงการสานพลังประชารัฐ เพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา** โดยมีรายละเอียด ดังนี้

6.1 การเตรียมการ

หน่วยงานภายใต้คณะทำงานด้านการประสานงานการตลาดสำหรับเกษตรกรได้ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

6.1.1 การประมาณการผลผลิต สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร ประมาณการผลผลิตต่อไร่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโดยรวมในระดับจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลคาดการณ์ ปริมาณผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่

6.1.2 การติดตามสถานการณ์วัตถุดิบอาหารสัตว์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมปศุสัตว์ และ กรมการค้าภายใน ร่วมกับกรมการค้าต่างประเทศ ติดตามสถานการณ์วัตถุดิบอาหารสัตว์และควบคุมการนำเข้า วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ใช้ทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ภายในประเทศเพื่อไม่ให้ราคา ผลผลิตภายในประเทศตกต่ำและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีเสถียรภาพในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้ ให้กรมปศุ สัตว์กำหนดสูตรอาหารสัตว์มาตรฐานกลางตามชนิดสัตว์ และช่วงอายุเพื่อใช้คำนวณในการคิดคำนวณความ ต้องการเมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

6.1.3 การวางจุดรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และกรมการค้าภายใน ประสานกับภาคเอกชน ในการเจรจาซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หลังฤดูทำนา วางระบบข้อมูลด้านการตลาดสำหรับ กระจายจุดรวบรวมและรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ที่ออกสู่ตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกษตรกรมีความมั่นใจในด้านราคาและตลาด

6.1.4 การวางแผนการรับซื้อสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมการค้าภายใน ร่วมกับภาคเอกชน วางแผนการรับซื้อ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยประสานภาคเอกชนและสหกรณ์การเกษตร ในการตกลงความร่วมมือกันทางการตลาด (MOU) ในปริมาณผลผลิต คุณภาพของสินค้า ราคาซื้อในเบื้องต้น ราคาตามกลไกตลาดที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด

6.1.5 การพัฒนาศักยภาพแหล่งรวบรวมสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมชลประทาน พัฒนาศักยภาพการรวบรวมสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของสถาบัน เกษตรกร ให้สถาบันเกษตรกรเป็นองค์กรที่เป็นกลไกด้านการตลาดในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการให้

องค์ความรู้ด้านการตลาด สนับสนุนอุปกรณ์การตลาดและการเสริมสภาพคล่องแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อให้บริการสมาชิกสหกรณ์ เกษตรกรในการรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้ในราคาที่เป็นธรรมตามคุณภาพ

6.1.6 การกวดขันกับการลักลอบนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรกรมวิชาการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมการปกครอง กรมศุลกากร หน่วยรักษาความสงบตามแนวตะเข็บชายแดนที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน) เข้มงวดกวดขันกับการลักลอบนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อไม่ให้เกิดการคาดการณ์ปริมาณข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตลาดเคลื่อนไหว ส่งผลกระทบต่อการวางแผนด้านการผลิตและการตลาดไม่มีประสิทธิภาพ

6.2 การกำหนดพื้นที่เป้าหมายและเขตส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

หน่วยงานภายใต้คณะทำงานคัดเลือกผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญหรือมีผลต่อระบบเศรษฐกิจได้ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

6.2.1 กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา ดังนี้

- **พื้นที่ปลูกข้าวในเขตชลประทาน** ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาตาม Zoning by Agri-map ของกรมพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่ 33 จังหวัด

- **พื้นที่ปลูกข้าวนอกเขตชลประทาน** ที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาตาม Zoning by Agri-map ของกรมพัฒนาที่ดิน โดยทีมผู้จัดการพื้นที่พิจารณาแล้วว่ามีความเหมาะสมในการส่งเสริม โดยอาจพิจารณาจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำ เช่น มีระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในพื้นที่ 33 จังหวัด

6.2.2 กรมชลประทานวิเคราะห์จัดทำขอบเขตพื้นที่เป้าหมายที่กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำในเขตชลประทานมีความประสงค์จะปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวมาเป็นการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตลอดจนวางแผนและสนับสนุนการจัดสรรน้ำ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนควบคุมบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนและสอดคล้องกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา และแจ้งพื้นที่เป้าหมายดังกล่าวให้กับกรมส่งเสริมการเกษตร

6.2.3 กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมพัฒนาที่ดิน และกรมชลประทาน ร่วมกันสำรวจความต้องการเบื้องต้นของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการ พร้อมทั้งวิเคราะห์พื้นที่เป้าหมายและกำหนดเขตส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา 2 ล้านไร่ ในพื้นที่ปลูกข้าวที่มีความเหมาะสมในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทานที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำที่ผ่านการเห็นชอบจากทีมผู้จัดการพื้นที่แล้ว เพื่อนำมาวางแผนการปฏิบัติงานส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

6.2.4 กำหนดผู้รับผิดชอบทำหน้าที่เป็นผู้จัดการพื้นที่ในแต่ละระดับ เพื่อขับเคลื่อนและบริหารจัดการการผลิตและการตลาดของกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับกลุ่มผู้ผลิต ระดับจังหวัด ระดับเขตและระดับประเทศ (ส่วนกลาง)

6.3 แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาในระดับต่าง ๆ จำนวน ๔ คณะ ได้แก่

6.3.1 คณะกรรมการอำนวยการโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา ระดับกระทรวง

โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธาน คณะกรรมการ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รองปลัดกระทรวงฯ ที่ได้รับมอบหมาย ผู้ช่วยปลัดฯ ผู้ตรวจกระทรวงฯ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมชลประทาน อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน อธิบดีกรมปศุสัตว์ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการฯ

มีหน้าที่ ดังนี้

- 1) กำกับ ดูแล ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการรับซื้อผลผลิตล่วงหน้าระหว่างเกษตรกร กับ สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการ ผู้รับซื้อต่าง ๆ อย่างเป็นธรรมตามกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรพันธสัญญา
- 2) ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์ที่ระบุในคู่มือโครงการ
- 3) ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการ
- 4) ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 5) สามารถปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานได้ตามความเหมาะสม
- 6) แต่งตั้งคณะทำงานเพิ่มเติมตามความจำเป็น

6.3.2 คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับจังหวัด

โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย สหกรณ์จังหวัด ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงาน ธ.ก.ส. จังหวัด ประธาน ศ.พ.ก. ระดับจังหวัด ประธานแปลงใหญ่ระดับจังหวัด ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์สมาคมการค้าพืชไร่ และเกษตรจังหวัดเป็นเลขานุการ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

- 1) ทำหน้าที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการของจังหวัด และสอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการอำนวยการโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับกระทรวง

2) ประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนและบริหารจัดการการผลิต จนถึงารับซื้อผลผลิต ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และสถาบันเกษตรกร บริษัท/ผู้ประกอบการ

3) พิจารณาการจัดทำสัญญาซื้อขายผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ระหว่างเกษตรกร กับสถาบันเกษตรกร บริษัท/ผู้ประกอบการ โดยระบุ ผู้รับซื้อ / ราคาซื้อ / ปริมาณซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่ใดไม่มีสถาบันเกษตรกรหรือภาคเอกชนเข้าไปทำสัญญารับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ให้พิจารณายกเลิกโครงการในพื้นที่นั้นๆ

4) ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่เกษตรกร

5) ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานโครงการให้แก่คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับอำเภอ

6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการอำนวยการโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับกระทรวงมอบหมาย

6.3.3 คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับอำเภอ

โดยมีนายอำเภอเป็นประธานคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย ปลัดอำเภออาวุโส พัฒนาการอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือเทียบเท่า ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบพื้นที่อำเภอ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ในท้องที่ และเกษตรอำเภอเป็นเลขานุการ

มีหน้าที่ ดังนี้

1) กำกับดูแล แก้ไขปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินงานโครงการฯ ในระดับอำเภอ และการดำเนินงานของทีมผู้จัดการในระดับพื้นที่ ทั้งทีมที่ดำเนินการในพื้นที่สหกรณ์การเกษตร และนอกเหนือการดูแลของสหกรณ์การเกษตร

2) รับสมัครและบันทึกข้อมูลลงทะเบียนสารสนเทศ และรายงานผลให้คณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับจังหวัด

3) ประชาสัมพันธ์ ชี้แจงการดำเนินงานโครงการแก่เกษตรกร

4) พิจารณาการจัดทำสัญญาซื้อขายผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ระหว่างเกษตรกร กับสถาบันเกษตรกร บริษัท/ผู้ประกอบการ โดยระบุ ผู้รับซื้อ / ราคาซื้อ / ปริมาณซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่ใดไม่มีสถาบันเกษตรกรหรือภาคเอกชนเข้าไปทำสัญญารับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามหลักการที่ได้กำหนดไว้ ให้เสนอยกเลิกโครงการในพื้นที่นั้น ๆ ไปยังคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด

5) ปฏิบัติงานอื่นตามทีคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาระดับจังหวัด มอบหมาย

6.3.4 คณะทำงานทีมผู้จัดการพื้นที่

โดยมีผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร หรือ ประธาน ศพก./เครือข่าย เป็นประธาน เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่กรมชลประทานเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส.

สาขา ประธานนาแปลงใหญ่ (ถ้ำมี) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตัวแทนเกษตรกรสมาชิก ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต และตัวแทนผู้รับซื้อผลผลิต

มีหน้าที่ ดังนี้

- 1) วางแผนการผลิตตั้งแต่การปลูกถึงการเก็บเกี่ยว ได้แก่ กำหนดวันปลูก การจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพแก่สมาชิก การบริหารจัดการน้ำ การเตรียมดิน การบริหารจัดการศัตรูพืช การรวบรวมผลผลิต
- 2) ติดตามกำกับดูแลการผลิตของเกษตรกรสมาชิกให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และสอดคล้องตามหลักวิชาการ
- 3) ประสานการเก็บเกี่ยวรวบรวมผลผลิตและจำหน่ายให้ผู้รับซื้อ

6.4 การประชาสัมพันธ์และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

6.4.1 การกำหนดแผนการจัดเวทีชุมชนกรมส่งเสริมการเกษตร (สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร) กำหนดแผนการจัดเวทีชุมชน และแจ้งสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ให้ดำเนินการจัดเวทีชุมชนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมชลประทาน กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) และหน่วยงานภาคีในพื้นที่

6.4.2 การจัดเวทีชุมชนเพื่อประชาสัมพันธ์และรับสมัครเกษตรกรสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ จัดเวทีชุมชนตามแผนที่กำหนดเพื่อประชาสัมพันธ์ ณ สถานที่ที่มีความเหมาะสม เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นต้น เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานโครงการ และรับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่มีคุณสมบัติและมีความประสงค์จะปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามความสมัครใจ โดยแจ้งแผนการจัดทำประชาคมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชนร่วมดำเนินการ ดังนี้

- ทีมผู้จัดการในพื้นที่ สร้างความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ด้านการผลิตและการตลาด ตลอดจนนโยบายการผลิตข้าวและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในการผลิตที่สมดุลกับปริมาณความต้องการเพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตข้าวล้นตลาด ส่งผลให้ราคาข้าวตกต่ำ และผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ตลอดจนเปรียบเทียบผลตอบแทนของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และข้าวนาปรังเพื่อประกอบการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร

- หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร ร่วมกับสมาคมการค้าเมล็ดพันธุ์ไทย ให้ข้อมูลเบื้องต้นในเรื่องของความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก การใช้พันธุ์ที่เหมาะสม วิธีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา

6.4.2 คุณสมบัติเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ เกษตรกรที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย และบรรลุนิติภาวะแล้ว
2. เป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าครัวเรือนในทะเบียนเกษตรกร (ทบก.01)

ของกรมส่งเสริมการเกษตร และต้องมีประวัติการขึ้น ทบก. ผู้ปลูกข้าว ในช่วง 3 ปีย้อนหลัง (ตั้งแต่ปี 2558 – 2560) สำหรับกรณีที่เขาที่ดินทำนา ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

3. มีความประสงค์ปรับเปลี่ยนการปลูกข้าวมาปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในนาช่วงฤดูแล้ง โดยสมัครใจ

4. พื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการต้องเป็นพื้นที่นาในเขตชลประทาน หรือเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ที่มีศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำ อยู่ในพื้นที่ที่โครงการกำหนดและมีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย

5. เกษตรกรต้องมีบัญชีเงินฝากออมทรัพย์กับธนาคารเพื่อเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

6.4.3 การปฏิบัติของเกษตรกร

1. การใช้พันธุ์ ควรใช้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสม (F1) ของภาคเอกชนหรือราชการที่ได้ขึ้นทะเบียนที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืชกับกรมวิชาการเกษตร สืบเนื่องจากการวิจัยทดสอบเปรียบเทียบการให้ผลผลิตระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสม (F1) กับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ผสมเปิด พบว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ลูกผสม (F1) มีศักยภาพในการให้ผลผลิตสูงกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์ผสมเปิดในสภาพแวดล้อมเดียวกัน

2. การเตรียมพื้นที่ ไม่ควรเผาตอซังหรือฟางข้าว ก่อนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยอาจขอรับการสนับสนุนน้ำหมักชีวภาพจากกรมพัฒนาที่ดินเพื่อช่วยย่อยสลายฟางข้าวแทนการเผา เพราะการเผาตอซังข้าวจะทำให้ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชในระยะยาว ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และพืชอื่นๆ รวมทั้งข้าวในพื้นที่นั้นลดลง นอกจากนี้การเผาตอซังข้าวยังก่อให้เกิดมลพิษส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของเกษตรกรเจ้าของแปลงและประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงเพราะมีสารก่อมะเร็งฟุ้งกระจายในอากาศ ผิดกฎหมายอาญา มาตรา 220 ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดทำให้เกิดเพลิงไหม้แก่วัตถุใดๆ แม้เป็นของตนเองจนน่าจะเกิดเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 14,000 บาท” การเผาตอซังก่อให้เกิดควัน ก๊าซพิษ และฝุ่นละอองขนาดเล็กอาจทำให้หลอดลมอักเสบ เป็นโรคหอบหืด โรคถุงลมโป่งพองหรือมะเร็งปอดได้เป็นอันตรายต่อชีวิต นอกจากนี้การเผายังทำลายดิน น้ำ แผลงศัตรูธรรมชาติ อินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารในดินโดยเฉพาะอย่างยิ่งธาตุอาหารหลัก (N-P-K) คิดเป็นเงินกว่า 260 บาทต่อไร่

3. การปรับข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) เจ้าหน้าที่ผู้รับขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ต้องเน้นย้ำให้เกษตรกรปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตามระยะเวลาที่กำหนดในโครงการ และนำสมุดทะเบียนเกษตรกรมาปรับข้อมูลกิจกรรมการเกษตรให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน เพราะจะมีผลต่อการใช้เป็นฐานข้อมูลในการจ่ายเงินสินเชื่อมหุชดเชยประกันภัยข้าวโพด ในกรณีที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติ และมีผลต่อการพิจารณาให้การสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาการเกษตรของภาครัฐอื่น ๆ หากเกษตรกรไม่ดำเนินการอาจเสียสิทธิในการรับเงินสินเชื่อมหุชดเชยประกันภัยข้าวโพด และการเข้าร่วมโครงการอื่น ๆ ในอนาคต

6.4.4 ระยะเวลาการรับสมัครเกษตรกร สำนักงานเกษตรอำเภอและสถาบันเกษตรกรรับสมัครเกษตรกรที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ โดยเกษตรกรต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนและพื้นที่ที่จะเข้าร่วมโครงการต้องเป็นพื้นที่เป้าหมายที่กำหนดมาจากข้อ 6.2 ซึ่งจะดำเนินการรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน นับตั้งแต่วันที่มีการจัดเวทีชุมชน

6.4.5 การบันทึกข้อมูล เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเจ้าหน้าที่สถาบันเกษตรกร เจ้าหน้าที่ชลประทาน หรือผู้เกี่ยวข้องบันทึกข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในระบบสารสนเทศ เพื่อประมวลผลและคัดกรองรายชื่อเกษตรกรผู้สมัครจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรณีที่เป็นสถาบันเกษตรกรการสมัครเข้าร่วมโครงการให้

สมัครในนามของสถาบันเกษตรกร พร้อมแนบรายชื่อสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการโดยผ่านการกลั่นกรองของคณะที่ผู้จัดการพื้นที่เรียบร้อยแล้วตามแบบใบสมัครที่โครงการกำหนด

6.4.5 การปิดประกาศรายชื่อผู้สมัคร เกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ และผ่านการคัดกรองในระบบสารสนเทศ จะมีการปิดประกาศรายชื่อเป็นเวลา 7 วัน หลังการปิดรับสมัคร เพื่อความโปร่งใสตามความเป็นจริง หากเกินกำหนดจะถือว่าเกษตรกรสละสิทธิ์

6.4.6 การส่งรายชื่อเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการให้กับสหกรณ์การเกษตร และ ธ.ก.ส.
กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการรวบรวมรายชื่อ และคัดแยกเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรจะส่งรายชื่อให้กับสหกรณ์การเกษตร เพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อจากสหกรณ์การเกษตร
2. เกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรจะส่งรายชื่อให้กับ ธ.ก.ส. เพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อต่อไป

6.4.7 การขอรับการสนับสนุนสินเชื่อ

1.กรณีขอรับการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. หลังจากที่ได้ยื่นใบสมัครเข้าร่วมโครงการ และมีการส่งรายชื่อเกษตรกรให้ ธ.ก.ส. แล้ว เกษตรกรสามารถไปติดต่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. ด้วยตนเอง โดย ธ.ก.ส. จะมีระยะเวลาในการดำเนินการอนุมัติสินเชื่อ ดังนี้

- กรณีที่ 1 เกษตรกรเป็นลูกค้า ธ.ก.ส.อยู่แล้วและมีบัตรเครดิตเกษตรสุขใจ จะใช้เวลาในการดำเนินการพิจารณาอนุมัติวงเงิน ประมาณ 3 – 5 วัน รวม 3 – 5 วัน
- กรณีที่ 2 เกษตรกรเป็นลูกค้า ธ.ก.ส.อยู่แล้วแต่ไม่มีบัตรเครดิตเกษตรสุขใจ จะใช้เวลาในการดำเนินการทำบัตร ประมาณ 15 วัน และพิจารณาอนุมัติวงเงิน ประมาณ 3 – 5 วัน รวม 18 – 20 วัน
- กรณีที่ 3 เกษตรกรไม่ได้เป็นลูกค้าของ ธ.ก.ส. จะใช้เวลาในการดำเนินการสมัครสมาชิก ธ.ก.ส. ประมาณ 5 วัน ทำบัตรประมาณ 15 วัน และพิจารณาอนุมัติวงเงิน ประมาณ 3 – 5 วัน รวม 23 – 25 วัน

เมื่อเกษตรกรได้รับการอนุมัติวงเงินในบัตรเครดิตเกษตรสุขใจแล้ว สามารถนำไปซื้อปัจจัยการผลิต ณ ร้านค้าที่รับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตเกษตรสุขใจ ซึ่งร้านค้าที่สามารถชำระเงินด้วยบัตรเครดิตเกษตรสุขใจ จะมีรูปบัตรติดไว้ที่หน้าร้าน โดยเกษตรกรสามารถใช้บัตรเครดิตเกษตรสุขใจในการซื้อปัจจัยการผลิตได้ถึงวันที่ 31 มกราคม 2562 เท่านั้นการคิดดอกเบี้ยจะคิด ณ วันที่เกษตรกรใช้บัตรในการซื้อปัจจัยการผลิต มิใช่วันที่ได้รับการอนุมัติวงเงินจาก ธ.ก.ส.

6.4.8 การดำเนินงานในพื้นที่

สนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและมีการบริหารจัดการร่วมกันเพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตรวมกันจำหน่าย มีตลาดรองรับแน่นอน เช่น การรวมกลุ่มกันแบบระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ หรือการรวมกลุ่มสหกรณ์ เป็นต้น การดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

1. การดำเนินงานในพื้นที่ที่ดูแลโดยสหกรณ์การเกษตร

1.1 ทีมผู้จัดการพื้นที่ ประกอบด้วย ผู้จัดการสหกรณ์การเกษตร (ประธานทีมผู้จัดการพื้นที่) ประธาน ศพก./เครือข่าย เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สาขา ประธานนาแปลงใหญ่ (ถ้ามี) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตัวแทนเกษตรกรสมาชิก ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต และตัวแทนผู้รับซื้อผลผลิต

1.2 ทีมผู้จัดการพื้นที่จะเป็นผู้วางแผน กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินการผลิต และการตลาดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ดูแลของสหกรณ์ฯ ทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์โดยดำเนินการติดตามและให้คำแนะนำแก่เกษตรกร โดยการส่งเสริม แนะนำ กำกับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.3 สหกรณ์การเกษตรจะทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่สมาชิกสหกรณ์ จำหน่ายปัจจัยการผลิต รวบรวมและรับซื้อผลผลิต จากเกษตรกรในพื้นที่ดูแลของสหกรณ์ฯ ทั้งที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ตามหลักการและวิธีการสหกรณ์โดยสหกรณ์การเกษตร ผู้จัดการพื้นที่นอกเหนือการดูแลของสหกรณ์การเกษตร ประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์ในการให้ประสานงานกับภาคเอกชนเป็นผู้รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยสหกรณ์การเกษตรอาจอำนวยความสะดวกพื้นที่เพื่อเป็นจุดรวบรวมสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ให้ภาคเอกชนมาใช้บริการสถานที่ (ถ้ามี)

1.4 สหกรณ์การเกษตรจะสามารถบริหารจัดการ และจำหน่ายผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ได้เช่นเดียวกับภาคเอกชน

2. การดำเนินงานในพื้นที่นอกเหนือการดูแลของสหกรณ์การเกษตร

2.1 ทีมผู้จัดการพื้นที่ ประกอบด้วย ประธาน ศพก./เครือข่าย (ประธานทีมผู้จัดการพื้นที่) เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่กรมชลประทาน เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. สาขา ประธานนาแปลงใหญ่ (ถ้ามี) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) ตัวแทนเกษตรกรสมาชิก ผู้นำชุมชน ตัวแทนผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต และตัวแทนผู้รับซื้อผลผลิต

2.2 ทีมผู้จัดการพื้นที่จะเป็นผู้วางแผน กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินการผลิต และการตลาดให้กับเกษตรกรในพื้นที่ดูแลโดยดำเนินการติดตามและให้คำแนะนำแก่เกษตรกร

2.3 เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถซื้อปัจจัยการผลิตโดยใช้สินเชื่อ ธ.ก.ส.

2.4 ทีมผู้จัดการพื้นที่ประสานงาน รวบรวมผลผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ที่ดูแล เพื่อนำผลผลิตไปจำหน่าย ณ จุดรับซื้อในพื้นที่

6.4.9 การถ่ายทอดความรู้

1. กรมส่งเสริมการเกษตรจัดทำสื่อและช่องทางการถ่ายทอดความรู้ (เช่น แอปพลิเคชัน หรือเอกสาร) เทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

2. อบรมเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร และเจ้าหน้าที่ของสถาบันเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร โดยหน่วยงานวิชาการภาครัฐและภาคเอกชน

3. อบรมให้ความรู้เกษตรกร สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ของสถาบันเกษตรกรในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต เช่น เทคโนโลยี

การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้องเหมาะสมตามมาตรฐาน GAP เทคโนโลยีก่อนและหลังการเก็บเกี่ยว และวิธีการใช้แอปพลิเคชัน โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานเอกชน เช่น บริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์

6.4.10 การบริหารจัดการด้วยระบบสารสนเทศ

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการจะต้องดำเนินการปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) หลังปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์แล้ว 15 วัน และ download application การบริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรจะจัดทำโปรแกรมบริหารจัดการโครงการ โดยใช้แอปพลิเคชันในการกำกับติดตามให้คำแนะนำการผลิตและการตลาดของเกษตรกรรายบุคคล ตลอดจนการกำกับแผนการผลิตของเกษตรกรรายแปลงจัดทำ check list ที่เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานในแปลง ตลอดจนกำกับแผนการผลิตของเกษตรกรรายแปลงเช่น ระบุช่วงเวลาการปลูกการให้น้ำ การใส่ปุ๋ย การจัดการศัตรูพืช การประมาณการผลิต และการเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศสนับสนุนการดำเนินงาน

6.5 มาตรการจูงใจ

หน่วยงานภายใต้คณะทำงานด้านการกำหนดมาตรการจูงใจในการผลิตตามแผนการผลิตทางการเกษตรได้ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

6.5.1 การจัดหาปัจจัยการผลิตและการเตรียมดิน เกษตรกรสามารถขอรับสินเชื่อเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในนาข้าวจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ผ่านบัตรเกษตรกรสุขใจกับร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตที่ขึ้นทะเบียนตามโครงการ (ธ.ก.ส. คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.01 ต่อปี โดยเรียกเก็บจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี และรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลา ๖ เดือน)วงเงินไร่ละ 2,000 บาท ไม่ต่ำกว่า 1 ไร่ต่อรายและไม่เกิน 15 ไร่ต่อรายกำหนดระยะเวลาชำระคืนไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันกู้ กรณีมีเหตุจำเป็นไม่เกิน 12 เดือนนับแต่วันกู้ตามความสามารถในการชำระหนี้ และที่มาแห่งรายได้ของเกษตรกร ทั้งนี้ กรณีเกษตรกรไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดชำระ ให้ ธ.ก.ส. สามารถคิดดอกเบี้ยเพิ่มกับเกษตรกรเป็นไปตามประกาศของธนาคาร การพิจารณาสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด โดยให้แยกวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันต่างหากจากวงเงินปกติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะโครงการนี้และให้แยกบัญชีสินเชื่อโครงการนี้ออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

กรณีการจัดหาปัจจัยการผลิตและการเตรียมดินของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) โดย ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อผ่านทางสหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3.01 ต่อปี โดยเรียกเก็บจากสหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี และรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 เดือนนับแต่วันกู้ ทั้งนี้ ให้สหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) เรียกเก็บจากสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี ซึ่งจะทำให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรรับภาระดอกเบี้ยเท่ากับเกษตรกรรายคนทีุกู้ผ่าน ธ.ก.ส. กรณีสหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) ไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดชำระ ให้ ธ.ก.ส. สามารถคิดดอกเบี้ยเพิ่มกับสหกรณ์การเกษตร (สถาบันเกษตรกร) เป็นไปตามประกาศของธนาคาร การพิจารณาสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด โดยให้แยกวงเงินกู้

และวงเงินค้ำประกันต่างหากจากวงเงินปกติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะโครงการนี้ และให้แยกบัญชีเงินเชื่อโครงการนี้ ออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

6.5.2 การรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ประสานเอกชนเพื่อกำหนดราคาซื้อตามนโยบายประชารัฐ โดยกำหนดราคาซื้อขั้นต่ำ กิโลกรัมละ 8 บาท ใช้มาตรฐานคุณภาพข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทยข้าวโพดเบอร์ 2 ความชื้นไม่เกิน 14.5% ณ หน้าโรงงานอาหารสัตว์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมาณของภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ ลดทอนตามชั้นคุณภาพและระยะทาง อย่างเป็นทางการ

6.5.3 การประกันความเสี่ยงให้กับเกษตรกรเมื่อประสบภัยพิบัติ โดยให้การประกันภัยโครงการ สานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา โดยรัฐสนับสนุนเบี้ยประกันภัย 65 บาท/ไร่ ให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการตามพื้นที่การผลิตจริง โดยไม่จำกัดพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่นำมาสมัครเข้าร่วมโครงการ หากเกษตรกรได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติจะได้รับชดเชยไร่ละ 1,500 บาท ทั้งนี้ เงื่อนไขเป็นไปตามกรมธรรม์ประกันภัยโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา

6.5.4 การสนับสนุนการบริหารจัดการหลังการเก็บเกี่ยว โดย ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อผ่านทางสถาบันเกษตรกรคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี โดยเรียกเก็บจากสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ 1 ต่อปี และรัฐบาลชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. แทนสถาบันเกษตรกรในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป็นระยะเวลา 6 เดือนนับแต่วันกู้ เพื่อเสริมสภาพคล่องแก่สถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและรับซื้อผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากเกษตรกรในราคาที่เป็นธรรมตามคุณภาพ ทั้งนี้ กรณีสถาบันเกษตรกรไม่สามารถชำระคืนหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดชำระให้ ธ.ก.ส. สามารถคิดดอกเบี้ยเพิ่มกับสถาบันเกษตรกรเป็นไปตามประกาศของธนาคาร การพิจารณาสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส. กำหนด โดยให้แยกวงเงินกู้และวงเงินค้ำประกันต่างหากจากวงเงินปกติเป็นกรณีพิเศษเฉพาะโครงการนี้และให้แยกบัญชีเงินเชื่อโครงการนี้ออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. เป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)

6.6 การบริหารโครงการ

6.6.1 การขับเคลื่อนโครงการฯ โดยผ่านคณะทำงานปฏิรูปการบริหารจัดการภาคเกษตร ทั้ง 4 คณะทำงาน จัดประชุมหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สถาบันการเงิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และภาคเอกชน (ผู้รับซื้อผลผลิต บริษัทผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร) เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพเขตชลประทาน และแหล่งน้ำทั่วไป

6.6.2 ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเชิญชวนเกษตรกรและร่วมดำเนินการสำรวจความต้องการเบื้องต้นในการเข้าร่วมโครงการฯ ของเกษตรกร

6.6.3 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนเกษตรกรและร่วมดำเนินการสำรวจความต้องการเบื้องต้นในการเข้าร่วมโครงการฯ ของเกษตรกรเพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงานของโครงการฯ เช่น การบริหารจัดการน้ำ การกำหนดจุดรับซื้อ เป็นต้น

6.6.4 ประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ตามความเหมาะสมของพื้นที่ทั้งด้านการผลิตและการตลาด โดยมุ่งเป็ารวมกลุ่มเกษตรกร ตามหลักการส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการน้ำ การผลิต การตลาด และการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ในการคัดเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม ในพื้นที่นาเขตชลประทานเพื่อนำไปถ่ายทอดแก่เกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

6.6.6 การติดตามประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันประเมินผลโครงการ สรุบบทเรียนร่วมกับเกษตรกร เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค และเพื่อพัฒนาการดำเนินงานในทุกมิติ

6.6.7 การติดตามเร่งรัดหนี้สินของเกษตรกรในโครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนาให้เป็นหน้าที่ของ ธ.ก.ส. (ในกรณีที่ใช้สินเชื่อของ ธ.ก.ส.) และสหกรณ์การเกษตร (ในกรณีที่ใช้สินเชื่อของสหกรณ์)

7. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม	ปี 2561				ปี 2562									หน่วยงานที่ดำเนินการ
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. ชั้นเตรียมการ														
1.1 ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชป. พต. กสท. และ กสส.	↔													ชป. พต. กสท. และ กสส.
1.2 ประชาสัมพันธ์เชิญชวนและ สำรวจความต้องการเข้าร่วม โครงการฯ เบื้องต้นของเกษตรกร	↔													ชป. พต. กสท. และ กสส.
1.3 วางแผนการตลาด และกำหนด ราคากลาง		↔												กสส. สศก. คน. และภาคเอกชน
1.4 กำหนดพื้นที่เป้าหมายและเขต การส่งเสริม		↔												พต. ชป. กสส. สปก. และ กสท.
1.5 จัดทำระบบและแอปพลิเคชัน โครงการฯ		↔												กสท.
1.6 ชี้แจงทำความเข้าใจ เจ้าหน้าที่		↔												กสท.
2. การประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และขอรับสินเชื่อ			↔											กสท. กสส. และ ช.ก.ส.

กิจกรรม	ปี 2561				ปี 2562									หน่วยงานที่ดำเนินการ
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
3. การดำเนินงานในพื้นที่														
3.1 จัดเวทีสร้างความเข้าใจ และ รับสมัครเกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร			↔											กสก. กสส. ชป. กข. และพต.
3.2 ถ่ายทอดความรู้การปลูก ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์			↔											กสก. กสส. ชป. พต. และ ภาคเอกชน (บริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์)
3.3 จัดเวทีเพื่อวางแผนการตลาด ร่วมกัน และแนะนำช่องทางในการ ติดต่อสื่อสารโดยการใช้ แอปพลิเคชัน		↔												กสส. สศก. คน. กสก. ชป. ทีม ผู้จัดการพื้นที่ และภาคเอกชน
3.4 กำกับ ติดตามการดำเนินงาน ตามแผน														ทีมผู้จัดการพื้นที่
3.5 ประสานงาน รวบรวมผลผลิต เพื่อจำหน่าย ณ จุดรับซื้อในพื้นที่														ทีมผู้จัดการพื้นที่

3.6 ดำเนินการรับซื้อผลผลิต						←	→							สหกรณ์การเกษตร
4. ประเมินผล และรายงาน		←	→											สศก.

8. งบประมาณจำนวน 286,678,000 บาท (ไม่รวมกิจกรรมที่ 4)

1. ค่าบริหารจัดการโครงการ เป็นเงิน 103,678,000 บาท
  - เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมสัมมนาเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ จัดเวทีชุมชนรับสมัครเกษตรกร จัดเวทีชุมชนวางแผนการผลิตการตลาด อบรมเกษตรกร ติดตาม ประเมินผล และสรุปบทเรียน
2. ค่าชดเชยดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี ระยะเวลา 6 เดือน เป็นเงิน 168,000,000 บาท
  - เพื่อเป็นค่าชดเชยดอกเบี้ยสินเชื่อให้เกษตรกร เพื่อสนับสนุน การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และชดเชยดอกเบี้ยเพื่อเสริมสภาพคล่อง แก่สถาบันเกษตรกรในการรวบรวมและรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากเกษตรกร
3. ค่าปรับปรุงและจัดทำแอปพลิเคชัน เป็นเงิน 15,000,000 บาท
4. ค่าเบี้ยประกันภัย ไร่ละ 65 บาท จำนวน 2,000,000 ไร่ เป็นเงิน 130,000,000 บาท
(งบประมาณตามข้อ 4 อยู่ระหว่างรอผ่านคณะกรรมการนโยบายและ
บริหารจัดการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (นบขพ.) ให้ความเห็นชอบ
ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง)

9. หน่วยงานรับผิดชอบโครงการ

หน่วยงานหลัก	กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์
หน่วยงานสนับสนุน	กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมการค้าภายใน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ประกันภัย (คปภ.) สมาคมประกันวินาศภัย ภาคเอกชนผู้ผลิตปัจจัยการผลิตและรับซื้อผลผลิต

10. การติดตามประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมกันประเมินผลโครงการ สรุปบทเรียนร่วมกับเกษตรกร เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค และเพื่อพัฒนาการดำเนินงานในทุกมิติ

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพิ่มผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีคุณภาพไม่น้อยกว่า 2 ล้านตัน สามารถลดการนำเข้าข้าวสาลี และ วัตถุดิบอาหารสัตว์อื่นประหยัดเงินตราการนำเข้าเกิดความมั่นคงในห่วงโซ่อุตสาหกรรมการเลี้ยงสัตว์และอุตสาหกรรมต่อเนื่องโดยรวม

2. ลดผลผลิตข้าว แก้ปัญหาผลผลิตมากเกินความต้องการไม่น้อยกว่า 1.75 ล้านตันข้าวเปลือก

3. เกษตรกรได้เรียนรู้ มีประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ทดแทนการทำนา ลดการระบาดของทำลายของแมลงศัตรูข้าว นำไปสู่การจัดระบบการปลูกและการผลิตสินค้าเกษตรอย่างยั่งยืน
4. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวมีสุขภาพอนามัยดีขึ้นเนื่องจากการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูข้าวน้อยลง

12. ผลผลิต (Output)

เกษตรกรใน 33 จังหวัด ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนาได้อย่างถูกต้อง

13. ผลลัพธ์ (Outcome)

1. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวกว่า 150,000 ครัวเรือนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูแล้งหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าว ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้น ไร่ละไม่ต่ำกว่า 3,000 บาท คิดเป็นผลตอบแทนรวมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 6,000 ล้านบาทต่อปี
2. อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ มีความมั่นคงด้านวัตถุดิบ ลดการนำเข้าวัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดอื่น ๆ ทดแทน